

د حضرت عیسیٰ علیہ السلام ژوند ته کتنه

Ketabton.com

راټولوونکی: سراج الدین افغان

کال:.....۱۳۹۵

د حضرت عیسیٰ علیه السلام پیدایښت:

یوه ورځ بي بي مريم (رض) ته د کور د یو حصې په خالي مقام کې په حکم د الله تعالی جبرائیل علیه السلام د بنیاد په صورت کې ښکاره شو، مريم بي بي چې د دې د یو ښایسته نارینه انسان په هیت کې ولیده نو وې ویل ته د الله تعالی نه ویرېدونکی انسان یې نو له مانه لوی شه هغه وویل زه جبرائیل د الله تعالی فرشته یم تا ته زیری در کوم چې تا ته به الله تعالی زوی در کړي نوم د هغه مسیح عیسی بن مريم دی، دی به د الله تعالی د مقربینو ځنې وي خرق عادت به په معجزه سره له ده نه ښکاره کيږي، دی به بني اسرائيلو ته د الله تعالی له جانبه پیغمبروي دي وویل ما ته د یو بنیاد لاس نه دی رسیدلی نو بي پلاره به څه شان زما زوی پیدا شي، جبرائیل علیه السلام وویل دا د الله تعالی له جانبه فیصله شوې کیدونکی کار دی، الله تعالی په دې قادر دی چې بي له واسطې د پلاره صرف یوازې له مور او اولاد دی دي ته ورکړي. په قدرت د الله تعالی نه پس په رحم د مريم رضی الله تعالی عنها کې حمل پیدا شو او حضرت عیسیٰ علیه السلام یې په حمل شو.

مريم (رض) بی بی چې د حمل زیږولو په لنډ وخت راتلو باندې پوی شوه، نو د ښار نه بهر لرې مکان ته لاړه، دا مکان یا په غره کې دی یا دا مکان د بیت لخم میدان کې دی چې شپږ میله د بیت المقدس له ښار نه لرې دی.

د مريم (رض) بی بی د رحم په میاد کې مختلف اقوال راغلي دي، بعضو بزرگانو ویلي دي چې دا حمل اته یا نهه میاشتې وه، بعضو ویلي دي دا

حمل او وضع (يعني زيروول) د حمل په يو ساعت کې شوی دی، په تفسير زادالتفسير کې د نهو ساعتو قول راغلی دی، اوزدالسير له مقاتل نه د يو ساعت قول هم نقل کړی دی، بهر حال د مريم (رض) بی بی چې په خپل ځان پوی شوه، نو بهر په لرې ځای کې د کجورې يوې ونې ته يې شا ولگوله او دې سره دا غم پيدا شو چې زما زوی پيدا شي نو خلک به راته وايي چې دا اولاد ستا له کومې پيدا شو، دې په افسوس سره وويل کاش چې زه له دې نه مخکې مړه وای، او د چا په ياد کې نه راتلی په دې وخت کې په هغې باندي تنده او لوربه راغله، دې ته د کجورې د ونې نه لاندي مکان نه اواز وشو! تا نه لاندي مقام کې د اوبو واله ده، د هغې نه اوبه څښه، او د کجورې څانگه وخوراوه هغه به تازه کجورې تا ته راوغورځوي څښاک کاوه، څوک چې... سا سره خپل مبارک فرزند وويني او تا ملامته کوي، نو ته ورته ووايه د سکوت (چپوالي) روژه ده، زه نن چا سره خبرې نه کوم. حضرت مريم (رض) بی بی خپل مبارک محترم زوی په غېږ کې نيولی ښار ته راغله، د خپل خاندان قوم چې حضرت مريم (رض) سره په غېږ کې هلک وليده نو پوه شول چې دا هلک هم د دې زوی دی، دې ته يې وويل اې مريمې تا خو مذموم او بد کار وکړ، ستا پلار او مور دواړه پاگان بنده گان د الله تعالی وو، او ته هم اول په پاکي مشهوره وې، آيت کریمه کې په يَا اُخْتِ هَارُونَ دې سره خطاب شوی دی هارون دغه زمانه کې يو پاک بنده د خدای وه، يعنې د هارون په شان ته هم نېکه ښځه وې، حضرت مريم بی بی ته جبرائيل عليه السلام ويلي وو، يا دې ته په زړه کې القاء شوې وه، چې ته

د سکوت په روژه محکمه اوسه، حضرت عیسی علیه السلام په پخپله
ځواب قوم ته ورکوي، له دې وجې حضرت مریم (رض) حضرت عیسی علیه
السلام ته اشارت وکړ یعنی دا مبارک معصوم زوی به زما تاسو سره د دې
متعلق خبرې وکړې، دوی دې خبرې ته تعجب وکړ، ځکه چې له نوي
زیریدلي معصوم نه خبرې کول دېره عجیبه او له عادت نه خلاف دي، په
دې وخت کې عیسی علیه السلام په خپله خبرې شروع کړې او ویې ویل:
"زه د الله تعالی بنده یم، ما ته یې کتاب را کړی دی، زه یې پیغمبر کړی
یم، او ما ته الله تعالی په وخت د حیات زما کې امر په لمانځه او په زکوة
کړی دی، او زه الله تعالی مور خپلې سره احسان کوونکی گرځولی یم، زه
الله پاک د ظلم کبر، بد بختی نه محفوظ ساتلی یم، زه الله تعالی د پیدا
کېدو په وخت کې خاوند د سلامتیا او خاوند د امن گرځولی یم." "

حضرت عیسی (ع) د نزول د انجیل شریف او خپل نبوت خبر خلکو ته له
دې وجې ورکوي، چې عیسی علیه السلام لا د حضرت بی بی مریم (رض) په
گېډه وه چې الله تعالی ورته حفظ او فهم د انجیل شریف عطا کړی وه، او
په حالت د صغر کې مرتبه د نبوت او رسالت هم الله تعالی عیسی (ع) ته
ورکړی وه.

د حضرت عیسی (ع) پیغمبري او معجزې:

قصص القرآن عربی کې وایي چې عیسی (ع) چې د دېرشو (۳۰) کالو په
عمر شو نو الله تعالی خپل پیغام رسان وگرځاوه، خو په صاوي شریف
کې وایي قوي داده چې عیسی (ع) د څلویښتو کالو په عمر د نورو پیغمبرانو

په شان پیغمبر شوی دی، اتیا کاله یې د حق شریعت تبلیغ کړی دی، او د یو سلو او شل کالو په عمر الله تعالی په خپل قدرت او حکمت آسمان ته پورته کړی دی.

الله پاک چې عیسی^(ع) پیغمبر کړ نو گڼې معجزې یې ورکړې، له موره پیدا شوی ۲ روند، ابرض، گوډ، شل، لیونی شوی بنیادم به یې په مسح او کف کولو په قدرت او حکم د الله تعالی جوړول، مړي به یې په قدرت او حکمت د الله تعالی ژوندي کول او به کورونو کې ذخیره شوو طعامونو خبر ورکول او داسې نور معجزات.

حضرت عیسی^(ع) د خلکو ډېر محبوب شو له هر طرف نه به خلک ده ته راتلل، ډېر خپلې به په یو ساعت کې په زرگونو مریضان جمع شول، کوم فریضان چې به په خپله حاضرېدای شول، نو په خپله به راغلل او د کومو به چې دراتلو توان نه وه نو عیسی^(ع) به هغوی له تشریف یووړو عیسی^(ع) به مریضانو ته د صحت دعا کوله او الله تعالی هغوی ته شفا ورکوله.

د عیسی^(ع) د دعا کولو شرط ایمان راوړل وو یعنې هغه مریض به یې مس کوو او د صحت دعا به یې ورته کوله چې په عیسی^(ع) به یې ایمان راوړ، د مریضانو د جوړیدو او د مړو د ژوندي کېدو لپاره به عیسی^(ع) د الله تعالی په جناب کې دا دعا عرض کوله.

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ اَلَهُ مِنْ فِى السَّمَاۤءِ وَ اَلَهُ مِنْ فِى الْاَرْضِ لَا اِلهَ فِیْهِمَا غَیْرُكَ وَ اَنْتَ
جَبَّارٌ مِّنْ فِى السَّمٰوٰتِ وَ جَبَّارٌ مِّنْ فِى الْاَرْضِ لَا جَبَّارَ فِیْهِمَا غَیْرُكَ وَ اَنْتَ
مَلِكٌ مِّنْ فِى السَّمٰوٰتِ وَ مَلِكٌ مِّنْ فِى الْاَرْضِ لَا مَلِكَ فِیْهِمَا غَیْرُكَ وَ اَنْتَ حَكَمٌ
مِّنْ فِى السَّمٰوٰتِ وَ حَكَمٌ مِّنْ فِى الْاَرْضِ لَا حَكَمَ فِیْهِمَا غَیْرُكَ قَدْ اَرْتَكُ فِى
الْاَرْضِ كَقَدْرَتِكَ فِى السَّمَاۤءِ وَ سُلْطٰنُكَ فِى الْاَرْضِ كَسُلْطٰنِكَ فِى السَّمَاۤءِ ،
اَسْئَلُكَ بِاَسْمَائِكَ الْكِرَامِ اَنْتَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ

يا الله ته معبود د هغه چا يې چې آسمانونو کې دي او معبود د هغه چا يې
چې په ځمکو کې دي نشته ريښتيني معبود په دواړو کې پرته له تا څخه،
او ته زورور د هغه چا يې چې آسمانونو کې دي او زورور د هغه چا يې چې په
ځمکو کې دي نشته زورور په دواړو کې پرته له تا نه او ته بادشاه د هغه
چا يې چې په آسمانونو کې دي او بادشاه د هغه چا يې چې په ځمکو کې
دي نشته بد شاه په دواړو کې پرته له تا څخه، او ته حکم کوونکی د هغه
چا يې چې آسمانونو کې دي او حکم ور کوونکی د هغې چا يې چې په
ځمکو کې دي نشته حکم کوونکی په دواړو کې پرته له تا څخه، قدرت
ستا په ځمکه کې په شان د قدرت ستا دی په آسمان کې، او سلطانيت ستا
په ځمکه کې په شان د سلطانيت ستا دی په آسمان کې، زه سوال کوم له تا
نه په خاطر د نومونو عزتمندو ستا، بېشکه ته په هر شي قادري يې.

الله تعالیٰ په عیسیٰ (ع) انجیل شریف نازل کړی دی، له انجیل شریف نه
وروسته په داؤد (ع) زبور شریف نازل شوی دی، لیکن په زبور کې احکام نه
وو بلکه په دې کې صرف تسبیح، تحمید او تقدیس او وعظ مواعظ او وعد

وعید وو، په احکامو کې تورات شریف باندې عمل کېده د انجیل په نازلېدو په بعضو احکامو کې ضرور تبدیلی راغلې ده، د موسی علیه السلام نه تر عیسی (ع) پورې یو زرنهه سوه پنځه اويا کاله تېر شوي وو، د بني اسرائيلو لومړۍ پیغمبر په دوی کې یوسف علیه السلام او آخري پیغمبر پکې حضرت عیسی (ع) وو.

د حضرت عیسی (ع) د بعثت او نبوت په وخت کې د حکمت او طب ډېر رواج وو، له دې وجبې الله تعالی عیسی (ع) ته داسې معجزې ورکړې چې په حکیمانو او طبیبانو کې هېچا د هغې مقابله نه شوه کولی، عیسی (ع) به د ښاپیرک تصور (شکل) جوړ کړ او په دې به یې چف کړ هغه به ژوندي شو له هغه ځایه به والوت چې د خلکو د نظر نه به غائب شو، بیا به په حکم د الله تعالی بې ساجوسه راپرېوته، عارضی روند او مادرزد دواړه قسمه به یې په مسح او په دعا په حکم د الله تعالی جوړول. تفسیر جلالین کې وايي چې په آیت کریمه کې تخصیص د اکمه (یعنې مادرزاد روند) او ابرض (یعنې جرگې مرض والا) ځکه شوی دی چې حکیمان د دې دواړو مرضونو د علاج کولو څخه عاجزان دي او عیسی (ع) به په معجزه دواړه قسمه مریضان به د الله تعالی په حکم سره جوړول. د حضرت موسی علیه السلام د بعثت په زمانه کې د سحر ډېر رواج وه، نو الله پاک ده ته د عصا (امسا) او ید بیضاء (سپین لاس) معجزې ورکړې چې ساحران د دې دواړو معجزو د مقابلي کولو نه عاجزو، همدا ډول د سرور عالم حضرت محمد مصطفی (ص) د بعثت په زمانه کې د فصاحت

بلاغت ډېر زوره، نو الله پاک خپل حبيب (ص) ته په کامل بلاغت او فصاحت موصوف کتاب قرآن حکيم ورکړ، چې عربو ټول فصیحان او بليغان دهغې د مقابلي نه عاجز شول.

د حضرت عیسیٰ علیه السلام په دُعا ژوندي شوي کسان:

(۱) عازرنومي یو سړی چې د حضرت عیسیٰ علیه السلام دوست وه، دی د عیسیٰ علیه السلام په دعا سره ژوندي شوی وه، عازرد عیسیٰ علیه السلام نه د درې ورځو د مزل په فاصله کې لرې وه، عازر چې ناروغه شو نو خوريې عیسیٰ علیه السلام ته خبر ورولېږه عیسیٰ علیه السلام د عازر صاحب د ملاقات په اراده راروان شو چې د عازر کلي ته راوړسېد نو خبر شو چې هغه وفات شوی دی، عیسیٰ علیه السلام د عازر قبر ته تشریف یووړ، اسم اعظم یې ولوسته او د الله تعالیٰ په جناب کې یې د عازر د ژوندي کېدو سوال وکړ، عازر په حکم د الله تعالیٰ ژوندي شو، عازر صاحب له دې وروسته تر ډېره ژوندي وه او د ژوندي کېدو نه وروسته الله پاک ده ته اولاد هم ورکړ.

(۲) د یوې بوډۍ زوی هم الله د عیسیٰ علیه السلام په دعا سره ژوندي کړی دی، د بوډۍ زوی وفات شوی وه، جنازه یې د خلکو په اوږو وه، جنازه په عیسیٰ علیه السلام تېرېدله، عیسیٰ علیه السلام د بوډۍ زوی ژوندي کېدو لپاره د الله تعالیٰ په جناب کې سوال وکړ، الله پاک یې سوال قبول کړ، د بوډۍ زوی د الله تعالیٰ په حکم سره ژوندي

شو، کتې کې کېناست بيا يې جامې واغوستې او خپل کور او اهل ته راغی.

(۳) لور د عاشرهم د حضرت عیسی علیه السلام په دعا ژوندی شوی ده.

(۴) سام زوی د نوح علیه السلام د عیسی علیه السلام په دعا سره ژوندی

شوی وه، د سام د وفات کېدو څلورزر کاله تېر شوي وو، سام بن نوح

عليه السلام چې ژوندی شو، نو پورته شو، نیمه حصه سړي سپین

شوی وه، د عیسی علیه السلام په نبوت يې شهادت وکړ عیسی علیه

السلام سام بن نوح علیه السلام ته ارشاد وکړ، ويې ویل: ای سامه ته

بيا په حکم د الله تعالی وفات کېږي؟ سام بن نوح علیه السلام

ووویل په بيا وفات کېدو خوشاله يم خو ته الله پاک ته سوال وکړه

چې د ساه وتلو تکلیف او سختي په ما باندې رانشي، عیسی علیه

السلام ارشاد وکړ چې الله پاک به انشاء الله په تا د ځنګدن سختي

نه راوړي، په حکم د الله پاک به بې تکلیفه وفات شي، سام بن نوح

عليه السلام عیسی علیه السلام د نبوت تصدیق وکړ، او بيا الله

پاک بې تکلیفه وفات کړ.

حضرت عیسی علیه السلام او د قیامت ورځ:

په سورة مائده کې د حضرت عیسی علیه السلام د مختلفو حالاتو تذکره

شوی ده، بيا آخري سورة هم د هغه پر تذکره باندې ختم شوی دی، په

دغه مقام کې الله تعالی اول د قیامت د هغې واقعي نقشه بیان کړی دی

چې کله د انبياء عليهم السلام څخه د هغوی د امتونو په باره کې سوال

وشي او هغوی په انتهايي ادب سره د خپلې بې علمۍ اظهار وکړي، او عرض به وکړي چې اې پرورد گاره! نن ورځ تا د دې لپاره مقرره کړې ده چې په هره معامله کې د امور او پيش نظر فيصله واورل شي، او همدارنگه مورخو صرف پر ظواهر و باندې حکم لگولای شو، او د زړونو او حقایقو په سلسله کې پوهېدونکی له تا څخه بل هېڅوک نشته، ته په پتو خبرو باندې پوه یې د دې وجې څخه ته په هر څه باندې ښه پوهیږي.

ژباړه: هغه ورځ (قابل د ذکر ده) چې کله به الله تعالی پیغمبران را جمع کړي، بیا ورته ووايي (د څه پلو خپلو امتونو د طرف څخه) چې څه ځواب درته راغی؟ هغوی (پیغمبران) به ووايي (ستا د علم په مقابل کې) مورته هېڅ علم نشته.

په پورته آیاتونو کې د حضرت عیسی علیه السلام د ځواب بیان دی د هغه د بیان حصه د انبیاء عليهم السلام د ځواب سره مطابقت لري.

ژباړه: او (هغه وخت هم قابل د ذکر دی) چې کله الله تعالی حضرت عیسی علیه السلام ته وفرمایل چې آیا تا خلکو (بني اسرائیلو) ته ویلي وو چې ما او زما مور دواړه د الله تعالی څخه ما پرته په خدایۍ سره ونیسي؟ عیسی علیه السلام به وفرمایل چې ته پاک یې ما ته څنگه ممکن وو چې ما به هغه خبره کړې وي، چې هغه د ویلو لایقه نه وي، که چېرې ما دغه خبره دوی ته کړې وي نو یقیناً ستا په علم کې به وي (ځکه چې) ته هغه ټول شیان پېژني چې کوم زما په زړه کې دی او زه ستا پر پتو شیانو باندې علم نه سم پیدا کولای، بېشکه ته علام الغیوب یې، ما د هغې

خبرې څخه پرته کومه چې تا ما ته د هغې حکم کړې وه بله خبره نه ده کړې، هغه دا ده چې صرف د یوه الله تعالی عبادت وکړئ چې زما او ستاسو رب دی او زه پر هغوی باندي د هغه پورې گواه یم ترڅو چې زه په هغوی کې موجود وم، نو څه وخت په تازه قبض کړم، نو بیا صرف ته پر هغوی باندي محافظوي، او ته پر هر شي باندي گواه یې که چېرې ته دوی ټولو ته عذاب ورکړې، نو صرف هم ته غالب او حکمت والا یې.

حضرت عیسی علیه السلام چې کله خپل دا ځواب ورکړی نو بیا الله تعالی دا ارشاد فرمایي:

ژباړه: الله تعالی به وفرمایي چې دا داسې ورځ ده چې رینستینو خلکونه به د هغوی رښتیا ویل فایده ورکړي، ددوی لپاره جنتونه دي چې د هغو ترراختو لاندي به ویالې بهیري او هغو کې به دوی همپشه همپشه اوسیري، او دوی به د الله تعالی څخه راضي وي او الله تعالی به د دوی څخه راضي وی، دا لویه کامیابی ده.

د حضرت عیسی علیه السلام ځواب د یوه جلیل القدر پیغمبر د لوی شان عین مطابق دی اول خو به هغه د رب العزت په دربار کې معذرت خواه وي، چې دا څنګه کېدلای شي چې ما داسې نا مناسبه خبره کړې وي. چې هغه بالکل د حق خلاف ده (سبحنک ما یكون لی ان اقول ما لیس لی بحق) اول خو به د ادب په طور باندي د الله تعالی د علم حقیقي په وړاندي خپل علم کم او د بې علمۍ برابريې ښکاره کړي. (ان کُنْتُ قَائِلُهُ فَقَدْ اَعْلَمْتُهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا اَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ اَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ) او د دې

شخه وروسته به د خپلو فرايضو د پوره کولو حال بيان کړی او عرضه به وکړي چې (ما قلتُ لهم الا ما امرتني به ان اعبدوا الله ربی وربکم) او بيا امت د دې دعوت حق شخه حُواب ورکړي، د دې متعلق د ظاهري امورو د شهادت به هم په هغه طريقه سره ذکر وکړي چې په هغه کې به دده شاهدي د الله تعالی د شهادت به مقابله کې بې حیثيته په نظر راشي (وکنت عليهم شهيداً ما دمت فيهم فلما توفيتني کنت انت الرقيب عليهم وانت على کل شئ شهيد).

او د هغه وروسته به با وجود علم چې په امت کې مؤمنان عاجزی کونکی هم وي او منکرين جا حدین هم د عذاب واقع کېدو او د مغفرت د اطلب کولو به هم په هغه انداز کې ذکر وکړي چې په هغه سره يوه طرفته د الله تعالی د مقرر کړل شوی د عمل جزا د قانون خلاف ورځي هم ظاهره نه شي، او بل طرفته د امت سره شفقت او د رحمت د جذبې چې کومه تقاضا ده هغه هم پوره شي. (ان تعد بهم فانهم عبادک وان تغفر لهم فانک انت العزيز الحكيم).

ک.ا.....ه چې حضرت عیسی علیه السلام عرض داشت یا د حُواب مضمون ختم کړی نورب العلمین د خپل قانون عدل دا فیصله واوروله، د دې لپاره چې مستحق د رحمت او مغفرت نا امیده نه شي. بلکه په مسرت او خوشالی سره د هغوی زړونه روښانه شي او د عذاب مستحق غلط امیدونه قایم نه کړي: (قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمٌ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقِهِمْ).

د دې تفصیلاتو حاصل دادی چې د زیر بحث آیاتونو سیاق او سباق دا وضاحت کوي چې دا واقعه به د قیامت په ورځ راپیښېږي، او د حضرت عیسی علیه السلام ملا اعلی ته د پورته خبرو لو په وخت کې نه ده شوې.

د عیسی علیه السلام دیني دعوت او د یهودو تکذیب:

یهودو د عیسی علیه السلام ډېرې هغه خبرې دروغ وگڼلې چې ددوی په خیالونو کې خای پر خای وې او د هغو په اړه یې له تجاوز څخه کار اخیسته دې یهودانو د الله (ج) حلال شیان حرام او حرام شیان حلال وگڼل. عیسی علیه السلام هغوی یې له خدای جل جلاله سره داسې مینې ته رابلل چې پر هرې مینې غالبه وي. عیسی علیه السلام هغوی انساني عاطفي، بشري احترام، له بې وزلانو سره مرستې او خواخوږۍ ته رابلل هغوی ته یې یوازې او یوازې د توحید بلنه ورکوله، هغوی ته یې وویل چې د انبیاءو په سپېڅلې تگلاره کې چې کومې ناسمې او ناولې خبرې ننوتې دي هغه پرېږدئ.

یهودان له عیسی علیه السلام سره جگړې ته چمتو شول:

دا ټول شیان یهودانو ته سخت شول هغوی له عیسی علیه السلام سره جگړې ته تیاری ونيوه هغوی پر عیسی علیه السلام گوزار وکړ، پر هغه یې توروڼه او تهمتونه ولگول، هغه ته یې په ناوړه خبرو او کنجولو پیل وکړه، د هغه پاک لمنې مریم علیه السلام یې د زنا، تهمت، طعن او تشنیع نښه

وگرزوله، له هغه سره يې څرگند مخالفت وکړد هغه پر ضد يې بد ماشان راوپارول او د هغه لارې يې وتړلې.

په قرآن کریم کې د عیسی علیه السلام کیسه:

وروسته هغوی د عیسی علیه السلام د وژلو او له هغه څخه د ځان خلاصولو پریکړه وکړه نو الله (ج) هغه وژغوره او د هغوی تدبیر يې پردوی وروگرځوه. عیسی علیه السلام يې خپلې خواته ورپورته کړ او هغه ته يې عزت ورکړ.

په قرآن کریم کې د هغه کیسه ولولئ.

ژباړه: هغه وخت درياد کړئ چې کله ملائکو وویل: اې مریمې! بې شکه الله (ج) تاته د یوې کلمې زېری در کوي چې د الله (ج) له لوري به وي نوم به يې مسیح بن مریم وي چې په دنیا او اخرت کې به سر لوري وي د الله (ج) له نږدې بندگانو څخه به وي هغه به له خلکو سره په زانگو کې هم او په لوی عمر کې هم خبرې کوي، دا به یو صالح انسان وي. ددې په اوریدلو مریم (رض) وویل: اې زما ربه! څرنگه به زما اولاد پیداشي؟ ماته خو هیڅ سړي لاس نه دی راوړی ځواب ورکول شو همداسې به کېږي. الله (ج) چې څه غواړي پیدا کوي يې هغه چې کله د یو کار اراده وکړي نو ورته وايي چې موجود شه! هغه موجود شي. الله (ج) به هغه ته کتاب او د هوبنیارتیا خبرې وروښيي. د تورات او انجیل پوهه به ورکړي، د ټولو بني اسرائیلو ته به يې د خپل استازي په توګه ولېږي بیا چې کله هغه بني اسرائیلو د رسول په

توگه راغی نوویې ویل: زه تاسو ته د خپل رب له لوري له دلائلو سره راغلی یم هغه دا چې ستاسو لپاره د ختې د مرغه شکل جوړوم ساه پکې اچوم هغه به د الله (ج) په امر مرغه شي، زه د الله (ج) په امر مورزاده پوند او فیس وهلی مریض روغ کوم، زه تاسو ته هغه څه درنیم چې تاسو خوړلي وي او یا مو په کور کې جمع کړي وي بې شکه په دې کې زما د نبوت لپاره کافي نښې دي که تاسو ایمان راوړل غواړئ او زه د هغه کتاب تصدیق کوم چې تر ما وړاندې وویعني تورات. ددې لپاره راغلی یم چې تاسو ته هغه شیان حلال کړم کوم چې درباندي حرام کړل شوي وو او وگورئ! زه ستاسو در ب له لوري تاسو ته رنبوت له دلیل سره راغلی یم ځکه نو له خدایه ووېرېږئ، زما خبره واورئ یقیناً الله (ج) زما او ستاسو دواړو رب دی، تاسو د هغه بندګي غوره کړئ همدا نېغه لاره ده. کله چې عیسی علیه السلام د هغوی له خوا انکار احساس کړ نو ویې ویل: څوک د الله (ج) په لاره کې زما مرستندوی دی؟ حواریونو وویل: موږ د الله (ج) د دین مرستندویان یو، موږ پر الله (ج) ایمان راوړی ته شاهد اوسه موږ مسلمان یو، اې رموږ بڼه! موږ پر هغو شیانو ایمان راوړی چې تا نازل کړي او د رسول (ص) پیروان یو نو ته زموږ نومونه په شاهدي ورکوونکیو کې ولیکه، دغو خلکو د عیسی علیه السلام پر خلاف پټ پلان جوړ کړ خو الله (ج) هم خپل پټ تدبیر عملي کړ او الله (ج) تر ټولو ښه تدبیر کوونکی دی. کله چې الله (ج) وویل: زه تا پورته کوم او خپل لورته دې راپورته کوم، د هغه خلکو له له ملګرتیا او ناولي چاپیریال څخه به دې پاک کړم چې منکرین دي کوم څوک چې ستا امر مني هغوی به پر

منکرینو تر قیامتہ غالب و ساتھ بیا به ٲول زما لوري ته راعي هغه وخت به زه د هغو خبرو پریکړه وکړم چې ستاسو تر منځ ورباندې اختلاف دی د پریکړې تفصیل دا دی چې کوم د کفر او انکار لاره غوره کړي هغوی به په دنیا او اخرت دواړو کې سزا وويني هيڅ مرستندوی به پیدا نه کړي او کوم خلک چې ایمان راوړي نیک اعمال غوره کړي او پوره پوره اجر ورکول شي او ښه پوه شی چې الله (ج) له ظالمانو سره هيڅ مینه نه کوي مور تاسو ته همداسې له حکمت ډک آیتونه اوره ووېي شکه د الله (ج) په نزد د عیسی علیه السلام مثال د آدم علیه السلام په څېر دی. الله جل جلاله هغه له ختې پیدا کړ او امر یې وکړ چې موجود شه! نو هغه موجود شو. دا هغه حقیقت دی چې ستاسو پروردگار تاسو ته بیان کړی دی او د هغو خلکو له ډلې څخه مه کېږئ چې په دې کې شک کوي. (آل عمران: ۴۵، ۶۰)

په قران کریم کې د عیسی علیه السلام اخلاق او بلنه:

په قران کریم کې چې د هغه کوم اخلاق او دعوتی وصف بیان شوی دی هغه ولولئ!

ژباړه: هغه ماشوم عیسی علیه السلام وویل: زه د الله (ج) بنده یم هغه ما ته کتاب انجیل را کړ او نبی کړی یې یم، زه یې برکتمن گرزولی یم او چې هر ځای او سم ماته یې د لمانځه او روژې امر کړی دی ترڅو چې په دنیا کې ژوندی یم د خپلې مور خادم یې گرزولی یم، هغه زه سرکښ او بدبخته نه یم پیدا کړی، پر ما د الله (ج) له لوري په هغه ورځ سلام دی چې زه پیدا

شوم، په هغه ورځ چې مړشم او په هغه ورځ چې د قيامت په ورځ
راپاڅېږم. (مريم: ۳۰، ۳۲)

پخوانۍ دښمني:

عيسى عليه السلام هم له هغه څه سره مخ شو چې نور انبياء کرام عليهم
السلام ورسره مخ شوي وو. قومي مشران او سردران ورڅخه لرې شول، شتمنو
او ځواکمنو پرېښود، د هغه پيروي او اتباع يې شرم وگڼله هغوی چې د
سرداری، مشرتوب ځانگړي حيثيت کوم مقام ته رسيدلي وو له هغوی
څخه راکښته کېدل ورته گران وو الله (ج) رښتيا ويلى:

ژباړه: موږ هيڅ کلي ته کوم وېروونکی (رسول) نه دی لېږلی مگر د هغه
ځای ښه ژوندون درلودونکو خلکو ويلى دي موږ خو ستا هغه احکام نه منو
چې تا راوړي دي او هغوی دا هم ويلى دي چې موږ زيات مال او اولاد لرو ځکه
نوسزاراکول کېږي. (السبا: ۴۳، ۳۵)

د عامو وگړو او بې وزلانو ايمان:

کله چې عيسى عليه السلام له هغوی څخه ناهيلي شو په هغوی کې يې
غرور او سرکشي وليده او ده وليدل چې دا خلک له هغو ټولو څخه انکار
کوي چې ده د څرگندو نښو او روښانه معجزو په توگه راوړي دي چې د دوی
زړونو هم ورباندې يقين کړی دی هغوی عيسى عليه السلام ټيټ وگانه
ځکه ده نه شتمني لرله او نه طاقت نو عيسى عليه السلام د عامو وگړو،

فقيرانو او مسکينانو لور ته توجه وکړه. د هغوی زړونه نرم شوم او په طبيعت کې يې ميلان پيدا شو ځکه چې هغوی په خپلو خولو او لاسونو روزي گټله هغوی د کورنۍ په اعتبار پريو بل فخر نه کاوه نه يې له يو بل سره د منصف تر لاسه کولو لپاره منډې وهلې په هغوی کې چې کومو خلکو ايمان راوړ ځينې يې دوبيان، دماهيانو بنکار کوونکي، قصبان او مزدوري کوونکي وو.

مورد الله (ج) مرستندويان يو:

هغوی پر عيسى عليه السلام ايمان راوړ د هغه پر شاوخوا راغونډ شول، خپل لاس يې د هغه په لاس کې ورکړ او ويې ويل:

مورد الله (ج) مرستندويان يو الله (ج) وايي:

ژباړه: کله چې عيسى عليه السلام په دې پوه شو چې بني اسرائيل کفر او انکار ته تيار دي نو هغه وويل: څوک د الله جل جلاله په لاره کې له ما سره مرسته کوي؟ حواريونو وويل: مورد الله (ج) مرستندويان يو. پر هغه مو ايمان راوړی، ته شاهد اوسه چې موږ مسلمانان يو. اې الله! موږ پر هغو احکامو ايمان راوړی چې تا نازل کړي دي او در سول پيروي مو خپله کړې ده نور موږ نوم د تصديق کوونکيو په فهرست کې وليکه. (آل عمران: ۵۲، ۵۲)

د عیسیٰ (ع) سفر او دعوت:

عیسیٰ علیه السلام د پړوخت په سفر او له یوه خای څخه بل خای ته په تلو کې تېراوه. بني اسرئیلو یې د الله (ج) لور ته دعوتول، دهغوی ورکې قافلې یې د خپل بادار او رب لور ته وربللې. عیسیٰ علیه السلام په دې گرزېدونکو او سفري پروگرامو کې له اسانۍ، تکلیف، تنگ، لاسۍ او خوشالی سره مخ کېده هغه دا ټول په دې زغم سره منل، دا حالات یې په شکر سره قبول، هغه لوړه زغمله او پر دومره څه یې بسنه کوله چې ورباندې ژوندي به وو.

حواریونو د اسماني دسترخوان غوښتنه وکړه:

حواریون په صبر، زغم، کړاو، مشقت، تنگ لاسۍ او زهد په اعتبار د عیسیٰ علیه السلام درجې ته نه وو رسیدلي هغوی له عیسیٰ علیه السلام څخه غوښتنه وکړه چې دی له الله (ج) وغواړي ترڅو دهغوی لپاره له اسمانه د دسترخوان نازل کړي چې دوی ورڅخه خوراک وکړي او تر لوړې وروسته پرې ماره شي، تر تکلیف وروسته ارام او نعمت تر لاسه کړي.

بې ادبي:

هغوی په خپله غوښتنه کې د ادب او احترام طریقه غوره نه کړه بلکه هغوی وویل: ایا ستا رب دا ځواک لري چې پر موږ له اسمان څخه دسترخوان نازل کړي؟ عیسیٰ علیه السلام ته دا پوښتنه ښه معلومه نه شوه

او دهغوی هغه لهجه یې خوښه نه شوه چې ده ته یې خطاب پرې کاوه ټول انبیاء کرام له خپلو امتیانو څخه د بالغیب ایمان غوښتنه کوي او په همدې خبره یې مکلفوي. معجزې خو د لوبو سامان نه دی چې ماشومان پرې خوشاله کړای شي او هغو ته تسلي ورکول شي چې په وسیله یې ناپوهان په لوبو او بازیو بوختیږي بلکه هغه د الله (ج) د قدرت نښانې دي چې له خپلې ارادې سره سم یې د انبیاء کرامو علیهم السلام پر لاسونو څرگندوي. د همدې معجزو په سبب پر بندگانو حاجت قائمیږي او د معجزاتو تر ظهور او انکار وروسته بیا فرصت نه وي.

له ناوړه برخلیکه د خپل قوم وپرول:

له همدې وجې عیسی علیه السلام د خپل قوم په اړه انښمن شو او هغوی یې له ناوړه برخلیک څخه وپرول د الله (ج) له لوري یې په ازموینت له اخته کېدلو څخه منع کړل ورته ویې ویل چې هغه ډېر لوړ او ستر قدرت درلودونکی ذات دی.

د هغوی ټینګار او غوښتنه:

خو حوارین پر خپله غوښتنه کلک و دریدل هغوی وویل د دوی په دې سوال کې ښه فکر کړی دی، دوی د ازموینې اراده نه لري یوازې د زړه اطمینان غواړي ترڅو د راتلونکو نسلونو لپاره یو یادگار شي او داسې داستان شي چې د ډېروخت تر تریدلو وروسته هم بیانېږي دا به ددې دین د رښتنوالۍ، د حواریونو د صداقت او د لومړنیو مؤمنانو د قدر او مرتبې دلیل وي:

قران کریم کیسہ کوی:

قران کریم دا کیسہ پہ دے ٲکو کي بیانوي:

ٲبارہ: کلہ چي حوارينو وويل: اي عيسيٰ د مريمي زويه! ايا ستار ب پر مور
له آسمان خخه د خوراک يو دسترخوان نازلولي شي؟ عيسيٰ عليه السلام
وويل: له الله (ج) خخه ووپر بئي! که ايمان لري! هغوي وويل: مور صرف دا
غوارو چي له هغه خخه خوراک وکړو او زړه مو ډاډه شي.

دا راته خرگنده شي چي تا مور ته رښتيا ويلي او مور ور باندې شاهدان
شول. عيسيٰ عليه السلام وويل: اي الله! اي زموږ ربه! پر مور له اسمان
خخه د دسترخوان نازل کړه چي زموږ د وروستنيو او لومړنيو لپاره د خواښي
سبب دي، ستا له لوري يوه نښه وي، مور ته رزق راکړه او ته ښه رزق
ورکوونکي يي، الله (ج) وويل: زه هغه هغه خوراک پرتاسو نازلوم خو تر دې
وروسته که کوم ٲوک د دې نعمت ناشکري وکړي نوزه به هغه ته داسي سزا
ورکړم چي په نړيوالو کي مې هيچاته نه وي ورکړي. (المائده: ۱۱۲، ۱۱۵)

يهودان له عيسيٰ عليه السلام خخه د ٲان خلاصولو پر بکړه کوي:

د يهودانو غم ختم شو، د عدوات او دښمني کاسه يي په ډکېدو شوه هغوي
له عيسيٰ عليه السلام خخه د ٲان خلاصولو پر بکړه وکړه دا قضيه يي
خپل رومي حکمران ته وړاندې کړه هغه وويل: دا يو شرير او وران کاره سپري
دي چي زموږ دين له دايري خخه وتلي دي زموږ ٲوانان يي په والکه کي

اخيستي او پرده باندي عاشقان شوي دي، زموږ چارې يې گډې وډې کړي دي او زموږ هوښياران يې تېروستي دي.

د کسات اخيستونکو او سياست پوهانو تگلاره:

هغه د موجوده نظام لپاره خطر گرځيدلی، هغه د هيڅ حکومت تابع نه دی او نه د کوم قانون پابند دی، نه د کوم مشر درناوی کوي او نه د لرغونو شيانو تقدس مني هغه باغي دی که د هغه د شرمخه ونه نيول شي نو لوی وړانی به رامنځ ته کړي، د اور بلولو لپاره يوه سکروته هم کفايت کوي.

مکر او دسيسې:

د هغوی خبرې له مکر، فريب او دسيسو څخه ډکې وې، ددوی په خبرو اترو کې سياسي رنگ وه هغوی پوهېدل چې ديني اړخ واکمن نه راپاروي او نه غوسه ورځي د هغوی تگلاره دا وه چې يهود په ديني معلوماتو کې لاسوهنه ونه کړي ځکه نو هغوی دې قضیې ته سياسي رنگ ورکړ.

يوه ستونزه:

د پرديو واکمنو لپاره د يوې خبرې تل ته ځان رسول سخت وو چې ترڅو هغوی له عیسی عليه السلام سره د يهودو په دشمنۍ او اعتراضو پوهېږي، هغوی په خپلو انتظامي چارو بوخت وو خو د يهودو ټينگار مخ پرزياتيدو او د هغوی تردد اوږد شو نو هغوی په خپله ددې معاملې د هغې خبرې د تصفيه کولو پرېکړه وکړه چې په سيمه کې مشهوره شوې ده.

عیسی^(ع) په محکمه کې:

د جمعې ورځ وه تر مازدیگر وروسته د شنبې مازدیگروو، یهودو دوه هفتې په ورځ کار هم نه کاوه هغه د رحصتی او هغه د هیڅ کار د نه کولو ورځ وه دوی دې ته ډېر په تلوسه کې وو چې د جمعې د ورځې تر لمر لویدلو وړاندې حکم صادر شي او دوی د عیسی علیه السلام له لانجې څخه خلاص شي ترڅو دوی وکولای شي په ډاډه من زړه ویده شي او په سهار کې دوی له هر غم څخه خلاص وي.

د وخت حاکم په دې معامله کې ډېر تنگ شوي وو له ده سره یې هیڅ تړاونه درلود او نه یې په دې کې د اولس لپاره راغونډ شول، کومه گټه وه. یهودان د حکم اوریدلو لپاره راغونډ شول، منډې ترې یې وهلې، هلته د لته یې ځغستل او غوغا یې جوړه کړې وه. د وخت حاکم تنگ شوی وو، وخت لنډ وه لمر په لویدو وه هغه د عیسی علیه السلام د اعدام کولو پرېکړه واوروله، د هغه وخت له پوځي قانون سره ضروري وه چې د کوم چا په اړه د اعدام امر شوی وي هغه ته حتمي وه چې خپل صلیب یې په خپله پورته کړی وای. د اعدام د اعدامولو سیمه لرې وه لکه په متمدینو هیوادونو کې چې رواج دی غونډه ډېره لویه وه خلک یو پر بل لویرل، د پولیسو مامورین ډېر پردي کسان وو دا دنده ورته سپارل شوي وه هغوی له دې قضیې سره هیڅ دلچسپي نه لرله.

اسراييليان ددوی په اند سره ورته وو، دوی په دې چاره کې لالهانده او سمه پرېکړه یې نه شوای کولای لکه د پردیو په نظر کې چې حالت همداسې وي. د مابنام وخت وو، تیاره غوریدلي وه ځینې یهودان او بې عقله ځوانان پر عیسی علیه السلام راټول وو، هغه ته یې سپکې سپورې ویلې، پېغورونه یې ورکول، او دهغه په کړولو او زورولو بوخت وو.

عیسی^(ع) تکلیفونه زغمي:

عیسی علیه السلام ډېر ستړی شوی وو، د مشقتونو له کبله ډېر ځوریدلی وه. په محکمه کې ډېرې ولاړې او تکلیف زغمل هغه نور هم ستړی کړی وه. صلیب دروند وه دوی یې عیسی علیه السلام په وړلو مکلف گرځولی وو، هغه په بیرته نه شو تللی.

الهي تدبير:

دلته یو پولیس اسریلي ځوان ته امر وکړ چې لرگی راوړي دا ځوان په خپلو ټولو ملګرو کې زیات غیرتمن او ډېر ناپوه وو عیسی علیه السلام ته په تکلیف رسولو کې ډېر حرص او ددې کار په سرته رسولو کې بیرته کوونکی وه ترڅو دا معامله ژر تر ژره پای ته ورسېږي او هغه له دې تباه کوونکي ماموریت څخه خلاص شي.

خو هغوی تپرایستل شول:

خوپه دې ډول سپاره محکمې دروازي ته راورسیدل، اعدام کوونکي پولیس راوړاندې شول او دا چاره یې د ښاري پولیسو له لاسه په خپله ولکه کې واخیسته او هغوی یو ځوان ولید چې صلیب یې په غاړه وه شور او زوږ جوړ شو، نارې او گډوډي رامنځته شوه، پولیسو د صلیب پورته کوونکي ځوان لاس ونيو، هغوی ددې ځوان په اعدامولو کې هیڅ شک نه درلود هغه نارې وهلې او د خپل ځان بې گناه ښودلو هڅه کوله چې له دې پرېکړې او اعدام سره هیڅ تړاو نشته. بلکه د ټوکو او ظلم له کبله په اعدام محکوم شوی دی خو سپاهیانو د هغه د فریاد او نارو لورته هیڅ توجه نه کوله نه یې په ژبه پوهېدل ځکه چې هغوی د یونان او روم د حکومتونو کسان وو چې هغه وخت یې په دې سیمه کې حکومت کاوه.

د پرېکړې تعميل:

هر مجرم خپل ځان له جرم څخه پاک گڼي او هر مجرم نارې وهي. هغوی هغه ځوان ونيو او اعدام یې کړ یهودان لرې ولاړوو او نړۍ د تورې شپې په څېر تیاره وه هغوی په دې باوري وو چې څوک اعدام شوی دی هغه عیسی علیه السلام دی.

د آسمان لورته د عیسیٰ (ع) پورته کېدل:

تر کومه ځایه چې عیسیٰ علیه السلام پورې تړلي ده هغه الله جل جلاله د یهودانو له د سیسو او سازشونو خوندي خپل ځان وژغوره، هغه یې په درناوي او د کافرانو له شرخه خوندي خپل لورته پورته کړ.

قرآن کریم کیسه کوي:

دا د الله (ج) فرمان دی او د یهودانو په اړه دی (د بني اسرائيلو پر زړونو تاپه لگېدلې او هغوی ته عذاب ورکول شوی) له دې کبله چې هغوی کفر کړی، پر مریم علیه السلام یې ناحقه تور پورې کړی او دا یې ویلي دي چې موږ عیسیٰ علیه السلام وژلی دی کوم چې د الله (ج) رسول دی حال دا چې نه هغوی وژلی دی او نه یې په دار کړی دی بلکه دوی تېروتلې دي، کومو خلکو چې د ده په اړه اختلاف کړی هغوی هم په اصل کې په شک اخته دي، هغوی په دې اړه هېڅ علم نه لري مګر یواځې اټکلونه کوي، هغوی یقیناً عیسیٰ بن مریم وژلی نه دی بلکه الله (ج) خپل لورته پورته کړ الله (ج) پیاوړی او د حکمت خېستن دی. (النساء: ۱۵۶، ۱۵۸)

عیسیٰ علیه السلام په آسمان کې دی لکه الله (ج) چې اراده کړې هغه پر هر څه قادر دی د عیسیٰ علیه السلام پیدایښت هم حیرانوونکی دی د هغه ژوند هم عجیب او نادر دی له سره تر پایه یې ټوله چاره عجیبه ده، هغه یوه معجزه او د الهي قدرت ثابتوونکی دی.

قیامت ته نږدې د عیسیٰ (ع) رابښکته کېدل:

کله چې الله (ج) وغواړي نو هغه به هر و مروه به له اسمان څخه راکښته شي د هغه چاپر خلاف به لیل شي چې دده په اړه یې دافراط او تفریط لاره غوره کړې د حق ملا تر به وکړي د باطل پیروان به له منځه یوسي لکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم چې یې وړاندوینه کړې وه. د هغه په اړه صحیح اومتواتر احادیث راغلي او په هر وخت کې یې مسلمانانو دراتلو لا څارلي ده الله (ج) رښتیا ویلي دي:

ژباړه: په اهل کتابو کې هیڅوک داسې نه دی چې تر مرگ وړاندې پر هغه ایمان رانه وړي او د قیامت په ورځ به هغه پردوی شا هدوي. (النساء: ۱۵۹)

د رسول اکرم (ص) دراتلو زېری:

عیسیٰ علیه السلام دخپل دعوت اوارشاد کمپا ین د یهو دانوله سخت مخالفت دهغوی د دسیسو خپلی کمزوری اوملا ترود لیروالي له کبله پوره نه کړای شو هغه له خلکو سره مخه ښه وکړه اود خپل رب په امر ولاړ. هغه خلکو ته د یو رسول زېری ورکړ چې ترده وروسته به راځي او هغه چاره به سرته رسوي چې ده پیل کړې وه، هغه رسول به دا دعوت عام کړي کوم چې عیسیٰ علیه السلام ځانگړی کړی وو او د هغه په وسیله به پر خلکو دلیل تام شي الله (ج) په دې اړه وایي: ژباړه: او هغه وخت دریا دکره چې کله عیسیٰ بن مریم وویل: ای بنی اسرائیلو! زه تا سوته دالله ج له لوري را لېږل شوی یم تر ما وړاندې تورات راغلی دی زه دهغه را لېږل شوی یم تر

ماوراند ي تورات راغلی دی زه دهغه تصدیق کوم اوزپری درکوم چي ترما وروسته به یورسول راشي نوم به یې احمد وي. (الصف: ۶)

له گله یې وډې عقیدې نه د صرف توحید لورته:

دادیا نو تاریخ له عجیبو او حیرانوونکو خبروڅخه ډک چې پر هغو ستر گې او بنکې بهوي اوزره پرې ویلیږي هغه دا چې د عیسی علیه السلام هغه دعوت کوم چې خالص توحید اسانه غوره دین ولاړوو، له هر ډول پېچومو تبدیلی او تاویل څخه پاک وویوازي دیوه خدای (ج) عبادت یې کاوه له هغه څخه یې غوښتنه کوله او یوازي له هغه سره یې مینه کوله هغه په پېچلي عقیده او ناڅرگنده فلسفه بدل شو پيروانو یې په هغه کې ډېره مبالغه وکړه عیسی علیه السلام یې دومره لورکړ چې له انساني حدودو څخه یې د حد ایې مرتبې ته ورساوه او ویې ویل: عیسی علیه السلام خدای زوی دی او هغه خدای زوی گرځولی دی دایې هم ویل چې بې شکه دمریمې زوی عیسی علیه السلام خدای دی هغه یو ذات چې بې پروا دی نه له چا زېږېدلی او نه له ده څخه څوک پیدا شوي دي پردرو افرادو مشتمله یوه کورنۍ وگرزوله چې په هغو کې هر یو خدای دی هغوی وویل: الله، زوی اوروح القدس ټول خدایان دي. دمریم رضی الله عنها د عیسی علیه السلام مور په اړه یې بده عقیده خپله کړه اوله هغې سره یې داسې معامله وکړه چې دتقدس او عبادت درجې ورسوله هغوی وویل: چې مریم دخدای مورده دهغې انځورونه او تصویرونه په کلیساوو کې ډېر شو

ل، دهغو په وړاندې عيسايان په ډېر عجز، زاريو او تواضع سره تېټېدل،
دهغوی د عقيدې غندلو ناوړه گڼلو سره الله (ج) وايي:

ژباړه: عيسى عليه السلام يوزي يورسول وو، تر هغه وړاندې نور رسولان
هم تېر شوي دي دهغه مورهم يوه رښتني مسلماننه ميرمن وه هغوی
دواړو خوراک کاوه. وگورئ! موږ دهغوی په وړاندې د حقيقت نښې څرنگه
څرگندوو؟ بيا وگورئ چې هغوی کوم لورته درومي؟ تاسو ووايست ايا
تاسو له يوه خداي پرته د داسې چا عبادت کوئ چې نه تاسو ته ضرر
رسولای شي او نه گټه خداي (ج) د هر څه اوريدونکی او په هر څه پوه
دی. (المائده: ۷۵، ۷۶)

عيسى (ع) د يوه خداي لورته بلنه کوي:

عيسى عليه السلام د نورو انبياوو په څېر د يو خداي لورته بلنه کړي ده او
دهغه فرمان په انجيل کې موجود دی د خپل رب په وړاندې سجده او يوازې
دهغه عبادت کوئ. (انجيل متی: ۴، ۱۰)

دهغه فرمان داسې ليکل شوی دی: د خپل حقيقي معبود په وړاندې
سجده او يوازې دهغه عبادت کوئ. (الوقاء ۸)

د الله (ج) وينا ده: دهیڅ کتاب کار دا نه دی چې الله تعالی هغه ته کتاب،
پوهه او نبوت ورکړی او بيا خلکو ته ووايي چې د الله (ج) پر ځای زما بنده
گان شئ بلکه هغه به دا وايي چې تاسو خداي پالوونکي شئ لکه دهغه
کتاب چې تاسو يې لولئ لارښوونه هم همداسې ده نه دا امر کوي چې

ملائکي او پيغمبران په خپله خدايي ومنئ ايا دا ممکنه ده چې يو نبي
تاسو ته په داسې حال کې چې مسلمانان ياست د کفر امر وکړي؟..
(آل عمران: ۷۹، ۸۰)

قرآن کریم د عیسیٰ (ع) دعوت تشریح کوي:

قرآن کریم چې تر ځان د وړاندې کتابونو تصدیق او حفاظت کوي په
څرگندو او واضحو ټکو کې د صرف توحید او دیني دعوت لورته د عیسیٰ
علیه السلام بلنه رانقلوي چې هیڅ زیاتونه ورباندې نه شي کېدای د
الله (ج) وینا ده: ژباړه: بې شکه هغه خلک کافران شول چې عیسیٰ علیه
السلام یې خدای وگاڼه حال دا چې عیسیٰ علیه السلام په خپله ویلي وو
چې اې بني اسرائیلو تاسو د هغه الله تعالیٰ عبادت کوئ چې زما هم خدای
دی او ستاسو هم بې شکه کوم څوک چې له الله تعالیٰ سره شریک ونېسي
پر هغه جنت حرام دی، ځای یې جهنم دی او داسې ظالمان به هیڅ
مرستندوی ونه لري.

د عیسیٰ (ع) په دعوت کې د توحید ځای:

عیسیٰ علیه السلام په ډېر ښکاره او بلیغ انداز کې دا ټکی څرگند کړی وو هر
هغه څوک چې د توحید له مقام، مرتبې، د انبیاء کرامو او رسولانو له
سیرت څخه خبروي د عیسیٰ علیه السلام له دې ویناو څخه خوند اخلي او
هر هغه څوک چې الله تعالیٰ پېژني د هغه په وړاندې سجده کوي، له هغه
څخه ویريږي، د هغه له دې ټکو خوند اخیستلای شی الهي وینا ده:

ژباړه: عیسیٰ علیه السلام هیڅکله په دې کې شرم نه ویني چې د خدای بنده شي او نه مقربې فرشتې د خدای عبادت د ځان لپاره پېغورگني کوم شوک چې د خدای بندگي د ځان لپاره پېغور وگني او لويي وکړي نو ژرده چې خدای به یې په ولکه کې په اخیستلو خپلې مخې ته راوړي په دې وخت کې د الله هغو مؤمنانو ته چې نېکه لاره یې غوره کړي وه پوره ثواب ورکړي او د خپلې مهربانۍ له به نور احسان هم ورسره وکړي کومو خلکو چې د خدای عبادت عار گڼلی وي او د تکبر لاره یې خپله کړې وي هغوی ته به الله تعالی درد ورکوونکی عذاب ورکړي او دا خلک به د ځان لپاره هیڅ دوست او مرستندوی ونه ویني.

د قیامت په منظرو کې یوه زړه وړونکې ننداره:

قرآن کریم د خپل فصاحت، هنري ترکیب، ښکلو جملو او د بي حده اعجاز په هنداره کې د قیامت د منظرو یوه زړه وړونکې ننداره انځور کړي ده. عیسیٰ علیه السلام به له هغه څه څخه بې زاري اعلان کړي چې خلکو په ده پورې تړلي او ده ته منسوب کړي وو هغه به په ډېر قوت او رښتنوالۍ سره خپل دعوت تشریح کړي او د خپل امت هغو کسانو ته چې په دې اړه یې افراط کاوه بیان وکړي او ورته وه به وایي چې په حقیقت کې دوی پوازې ددې جرم مسؤلین دي. قرآن کریم ولولئ او ددې دریغ، عظمت او زړه وړونکي نندارې وگورئ الله تعالی وایي: هغه وخت هم د یادونې وړدی چې کله الله تعالی ووايي ای عیسیٰ بن مریمه! ایا تا خلکو ته ویلي وو چې هغه به په ځواب کې ووايي: سبحان الله! دا زما کار نه دی چې داسې

خبره وکرم دکومې د وینا حق چې ما نه درلود که ما داسې خبره کړي وای نو هرو مرو ورباندې خبر وای ته زما د زړه په خبرو پوهېږو او زه ستا په علم هیڅ نه پوهېږم ته خو په هر څومره پټو رازونو خبرېږي ما هغوی ته هیڅ نه دي ویلي مگر یوازې هغه څه مې ورته ویلي وو چې تايې راته امر کړی وو ما به دوی ته ویل: د الله تعالی بندگي وکړئ چې زما او ستاسو ټولو رب دی ترڅو چې زه د دوی په منځ کې اوسیدم تر هغو ورباندې خبروم خو کله چې تا راپورته کړم نو ته ورباندې خبروې او تاته د هر څه معلومات شته که ته دوی ته سزا ورکوي نو ستا بندگان دي او که یې بحسبې نو ته ډېر پیاوړی او حکمت خاوند یې بیا به الله تعالی ووايي: دا هغه ورځ ده چې کوم خلک رښتني وونن به خپله رښتنوالي په کارورشي، د هغوی لپاره باغونو دي چې لاندې ترې ویالې بهېږي، دوی به په دې باغونو کې تل لپاره پاتې وي الله تعالی له دوی څخه راضي دی او دوی له الله څخه، دا یو ستر بریالیتوب دی په ځمکه او اسمانو کې یوازې د الله (ج) پاچاهي ده او هغه پر هر څه قادر دی. (الانعام: ۱۱۶، ۱۲۹)

له گدې ودې عقیدې نه د ښکاره بت پرستی پر لور:
مخکې مو ولوستل چې الله (ج) دا شاهدي ورکړې ده چې عیسی (ع) پانسي شوی نه دی وختې چې خبره داسې ده نو د عیسی (ع) پای وروسته له دې پیښې نه کوم ځای ته وکارل شو؟ دې پوښتنې ته قرآن شریف داسې ځواب وایي:

وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ ۚ (النساء: ۱۵۸)

((هغوی په یقیني توگه مسیح نه دی وژلی الله هغه خپل لوري ته پورته کړ))

يَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَرَافِعَكَ إِلَىٰ (آل عمران: ۵۵)

((ای عیسی زه اوس تا بېرته راوړم او تا به خپل لوري ته راپورته کړم))

د عیسی (ع) د ژوندي خپرولو او د مرگ په برخه کې علماوو بېلابېل نظرونه وړاندې کړي دي یو شمېر وایي چې الله (ج) عیسی (ع) وروسته د رومیانو او یهودانو د دسیسې له ژغورنې نه په طبیعي مرگ مړ کړ بله ډله بیا وایي چې الله (ج) هغه جسماً مړ کړ خو روحاً یې هغه پورته کړ بله ډله چې اکثریت دی وایي الله (ج) عیسی علیه السلام جسماً او روحاً د ځمکې له کړې نه پورته کړ او قرآن شریف هم د عیسی (ع) د مرگ په هلکه تصریح نه ده کړې بلکې عیسایانو ته دا ورنښيي چې مسیح علیه السلام له سره پانسي شوی نه دی او د هغه چا تصویر چې تاسې د صلیب سره یو ځای گرځوئ هغه له سره مسیح علیه السلام نه دی بلکې هغه الله (ج) له پخوا نه خپرولی وه، بل د عیسی (ع) جسماني پورته بېولو عقیدې ته زیاته پیاوړتیا له هغو زیات شمېر حدیثونو څخه ورسیري چې له قیامت څخه مخکې دنیا ته دویم ځل د عیسی بن مریم علیه السلام د راتگ او له دجال سره د جنگېدو تصریح کوي د عیسی علیه السلام دویم ځل راتگ په غوڅه توگه ثابت دی.

د عیسیٰ (ع) پای:

د عیسائیت مبلغین په خپله خوښه د اروپا پر لور و خوځیدل (ځکه چې هغوی ته عیسیٰ علیه السلام همدا سې امر کړی وو او هغوی په خپله څرگنده کړې وه چې دوی به د بني اسرئیلو د ورکو شویو رملو ته لېږدول کيږي) له ډېره وخته په هغوی کې بت پرستی- رواج وه او تر غاړې پکې ډوب وو یونانیانو هم بت پرست وو هغوی ډېر معبودانو ته الهي صفات ورکړل، د هغوی انځورونه یې جوړ کړل او د هغو لمنځنه یې کوله، د روزي خدای جلاوو، درحمت جلا او دعوسې جلا. رومیانو په بت لمنځنه او خرافاتو کې غرق وو، بت لمنځنه د هغوی له غوښو او وینو سره یوځای شوې وه او له بت پرستی- سره یې تړاو د وینو او بدن په څېر وو رومیانو د ډېرو معبودانو عبادت کاوه کله چې د عیساییت دعوت ور ورسید نو په دري- سوه شپږ-سنه کې د هغه هېواد قسطنطنین نومي پاچا عیسایي دین خپل کړ هغه د نوي دین په غېږه کې راغی او دا یې یو رسمي دین وگرځاوه. نصرانیت ورو ورو د بت پرستی- عقاید، رومي رواجونه او یوناني فلسفه خپلو له هغه پیغمبرانه اصلیت، ختیځه سادګي او د توحید جرئت له لاسه ورکړ ځینې منافقان پکې داخل شول او په هغه کې یې د ختیځ پخواني عقائد او بت پرستی- احکام ځای پر ځای کړل په دې سره یو نوی دین رامنځته شو چې عیساییت او بت لمنځنه دواړه یو ډول پکې ښکاره کيږي په دې ډول عیساییت پریو داسې لاره روان شو چې د عیسیٰ علیه السلام له تګلارې څخه په تمامه معنی بېله وه، عیساییت د هغه لاروي

په خپر شو چې په شعوري يا غير شعوري ډول د شپې په تياره کې لار ورڅخه ورکه شي پر داسې لاره روان شي چې وروسته لومړنۍ لارې ته نه شي راتلای په دې باريک حکمت هغه څوک پوهیږي چې د نصراني دين تاريخ يې مطالعه کړی وي الله تعالی که له يوې خوددوی بې لاريتوب بيان کړی نو يهودان يې هم مغضوب قوم بللی دی الله (ج) د مسلمانانو په ژبه ویلي:

ژباړه: اې الله! موږ د هغو کسانو پر لاره روان کړې چې تا لورینه ورباندې کړې نه د هغه کسانو پر لاره چې غضب ورباندې شوی او بې لارې وو.

په دې کې د هغه چا لپاره عبرت دی چې تر ډېرې مودې يې د اروپا قيادت کړی، په دې کې د هغه انسانیت لپاره ستره غميزه ده چې تر ډېره وخته اروپایانو د هغه مخکښي کړې او لاهم ورباندې واکمن دی.

د مسیح علیه السلام وفات:

د څلویښت کاله دور حکومت څخه وروسته به عیسی علیه السلام وفات شي، او د نبي کریم صلی الله علیه وسلم په اړخ کې به دفن شي د ابوهریره رضی الله عنه په اوږده حدیث کې راغلي دی چې بیا به هغه کائنات ارضی ته را ښکته شي، او څلویښت کاله استوگنه به وکړي او تر هغه وروسته به وفات شي، او مسلمانان به د هغه جنازه وکړي او دفن به يې کړي ابن حیان او ترمذي په سند د حسن محمد بن یوسف بن عبدالله بن سلام په سلسله سره د حضرت عبدالله بن سلام څخه داروایت کړی دی چې عبدالله

بن سلام وفرمايل چي په تورات كې د محمد صلى الله عليه وسلم صفت
(حايه و سيرت) ذكر راغلى دى، او دا هم ليكل شوي دي چي عيسى بن
مريم عليه السلام به د ده عليه السلام سره (په اړخ كې) دفن كيږي.

پای

د دوعا گانو په هیله مو.....

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**